KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 29.3.2021 r.
COM(2021) 166 final

2021/0089 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą Rady (UE) 2020/1346 w sprawie udzielenia Republice Greckiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 („rozporządzenie w sprawie SURE”) określa ramy prawne udzielania pomocy finansowej Unii państwom członkowskim, które w wyniku pandemii COVID-19 doświadczają poważnych zakłóceń gospodarczych lub są nimi istotnie zagrożone. Wsparcie w ramach SURE służy finansowaniu przede wszystkim mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnych środków służących ochronie pracowników i osób samozatrudnionych, a tym samym zmniejszeniu skali bezrobocia i utraty dochodów, a dodatkowo także finansowaniu niektórych środków ochrony zdrowia, w szczególności w miejscu pracy.

Dnia 25 września 2020 r. Rada przyznała Grecji pomoc finansową w celu uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez to państwo na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych.

W dniu 9 marca 2021 r. Grecja zwróciła się z nowym wnioskiem o pomoc finansową Unii na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie SURE Komisja skonsultowała się z władzami greckimi w celu zweryfikowania nagłego i znacznego wzrostu faktycznych i planowanych wydatków związanych bezpośrednio z greckimi instrumentami rynku pracy i spowodowanych przez pandemię COVID-19. W szczególności zwiększone wydatki, w związku z którymi wnioskuje się o dodatkową pomoc finansową, dotyczą istniejących środków, o których mowa w decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1346:

a) Specjalne świadczenie dla pracowników sektora prywatnego, których umowy o pracę zostały zawieszone. Środek ten ma na celu ochronę zatrudnienia w przedsiębiorstwach, które zaprzestają działalności na mocy decyzji administracyjnej lub należą do sektorów gospodarki silnie dotkniętych przez pandemię COVID-19, i dotyczy wypłacania specjalnego miesięcznego świadczenia w wysokości 534 EUR pracownikom, których umowy o pracę zostały zawieszone. Środek, obowiązujący od połowy marca 2020 r., przedłużono do dnia 31 marca 2021 r. w odniesieniu do pracowników zatrudnionych na stałe oraz do dnia 31 października 2021 r. w odniesieniu do pracowników sezonowych. W najbliższych miesiącach środek może zostać dodatkowo przedłużony dla malejącej liczby kwalifikujących się sektorów gospodarki. Warunkiem wstępnym skorzystania z tego programu jest utrzymanie przez pracodawcę tej samej liczby pracowników (co oznacza dokładnie tych samych pracowników) przez okres równy okresowi zawieszenia umowy o pracę.

b) Finansowanie przez państwo ubezpieczenia społecznego pracowników korzystających ze specjalnego świadczenia, o którym mowa w lit. a). Warunkiem wstępnym skorzystania z tego programu jest utrzymanie przez pracodawcę tej samej liczby pracowników (co oznacza dokładnie tych samych pracowników) przez okres równy okresowi zawieszenia umowy o pracę.

Grecja przekazała Komisji stosowne informacje.

Uwzględniając dostępne dowody, Komisja zwraca się do Rady z wnioskiem o przyjęcie decyzji wykonawczej o udzieleniu Grecji pomocy finansowej na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE w celu wsparcia powyższych środków.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z rozporządzeniem Rady (UE) 2020/672, na podstawie którego jest przedkładany.

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie innego instrumentu prawnego Unii przewidującego udzielenie wsparcia państwom członkowskim w sytuacjach nadzwyczajnych, a mianowicie rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej („rozporządzenie (WE) nr 2012/2002"). W dniu 30 marca przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/461, które zmienia powyższy instrument w celu rozszerzenia jego zakresu w sposób, który uwzględnia poważne sytuacje kryzysowe dotyczące zdrowia publicznego, oraz określa konkretne działania kwalifikujące się do finansowania.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest jednym z licznych środków opracowanych w odpowiedzi na obecną pandemię COVID-19, takich jak inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa, i stanowi uzupełnienie innych instrumentów wspierających zatrudnienie, takich jak Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) / InvestEU. Wykorzystując operacje zaciągania i udzielania pożyczek jako wsparcie państw członkowskich w konkretnym przypadku pandemii COVID-19, wniosek ten jest wykorzystywany przez państwa członkowskie na drugiej linii obrony, na potrzeby finansowania mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań, co może pomóc w ochronie miejsc pracy, a tym samym pracowników i osób samozatrudnionych, przed ryzykiem bezrobocia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną niniejszego instrumentu jest rozporządzenie Rady (UE) 2020/672.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Niniejszy wniosek jest odpowiedzią na wniosek państwa członkowskiego i stanowi wyraz europejskiej solidarności poprzez udzielenie pomocy finansowej Unii w formie tymczasowych pożyczek na rzecz państwa członkowskiego dotkniętego pandemią COVID-19. Taka pomoc finansowa pozwala sprostać – na drugiej linii obrony – zwiększonym wydatkom publicznym rządu, w sposób tymczasowy i w odniesieniu do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań. Pomoże ona państwom członkowskim w ochronie miejsc pracy, a tym samym w ograniczeniu narażenia pracowników i osób samozatrudnionych na ryzyko bezrobocia i utraty dochodów.

Wsparcie takie pomoże ludności cierpiącej z powodu kryzysu oraz przyczyni się do ograniczenia bezpośrednich skutków społecznych i gospodarczych spowodowanych obecnym kryzysem związanym z COVID-19.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności. Nie wykracza on poza to, co jest konieczne, by osiągnąć cele instrumentu.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku w celu jego szybkiego przyjęcia przez Radę nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Ocena skutków**

Z uwagi na pilny charakter wniosku nie przeprowadzono oceny skutków.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Komisja powinna mieć możliwość zaciągania pożyczek na rynkach finansowych w celu udzielenia pożyczek państwom członkowskim wnioskującym o pomoc finansową w ramach instrumentu SURE.

Oprócz gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie przewidziano także inne zabezpieczenia na potrzeby zapewnienia stabilności finansowej systemu:

- rygorystyczne i zachowawcze podejście do zarządzania finansowego;
- stworzenie portfela pożyczek, co ogranicza w przypadku poszczególnych państw członkowskich ryzyko koncentracji, roczną ekspozycję i nadmierną ekspozycję, zapewniając jednocześnie przyznanie wystarczających zasobów państwom najbardziej potrzebującym; oraz
- możliwość rolowania długu.

2021/0089 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą Rady (UE) 2020/1346 w sprawie udzielenia Republice Greckiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19[1], w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dnia 25 września 2020 r. Rada przyznała Grecji na jej wniosek z dnia 6 sierpnia 2020 r. pomoc finansową w postaci pożyczki o wartości nieprzekraczającej 2 728 000 000 EUR, o maksymalnym średnim terminie wynoszącym 15 lat w celu uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez to państwo na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych.

(2) Pożyczka miała zostać przeznaczona na sfinansowanie mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnych środków przyjętych przez Grecję, o których mowa w decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1346[2].

(3) Pandemia COVID-19 w dalszym ciągu powoduje wyłączenie znacznej części ludności Grecji z aktywności zawodowej. Doprowadziło to do nagłego i poważnego wzrostu wydatków publicznych w Grecji w odniesieniu do środków, o których mowa w art. 3) lit. a) i b) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1346.

(4) Pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Grecję w latach 2020 i 2021, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, miały i nadal mają ogromny wpływ na finanse publiczne. Zgodnie z prognozą Komisji z jesieni 2020 r. zakładano, że na koniec 2020 r. deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w Grecji wyniesie odpowiednio 6,9 % i 207,1 % produktu krajowego brutto (PKB). Prognozuje się, że w 2021 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Grecji zmniejszy

[1] Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

[2] Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2020/1346 z dnia 25 września 2020 r. w sprawie udzielenia Republice Greckiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19, Dz.U. L 314 z 29.9.2020, s. 21.

się do 6,3 % PKB, zaś dług zmaleje do 200,7 % PKB. Jak wynika ze śródokresowej prognozy Komisji z zimy 2021 r., PKB Grecji ma wzrosnąć o 3,5 % w 2021 r.

(5) W dniu 9 marca 2021 r. Grecja zwróciła się do Unii o dodatkową pomoc finansową w kwocie 2 537 000 000 EUR przeznaczoną na dalsze uzupełnienie krajowych działań podejmowanych przez to państwo w latach 2020 i 2021na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych. W szczególności dotyczy to środków określonych w motywach 6-7.

(6) Konkretniej rzecz ujmując, dotyczy to „aktu o charakterze ustawodawczym z dnia 14 marca 2020 r.”[3], o którym mowa w art. 3 lit. a) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1346, na mocy której wprowadzono specjalne świadczenie dla pracowników sektora prywatnego, których umowy o pracę zostały zawieszone. Środek ten ma na celu ochronę zatrudnienia w przedsiębiorstwach, które zaprzestają działalności na mocy decyzji administracyjnej lub należą do sektorów gospodarki silnie dotkniętych przez pandemię COVID-19, i dotyczy wypłacania specjalnego miesięcznego świadczenia w wysokości 534 EUR pracownikom, których umowy o pracę zostały zawieszone. Warunkiem wstępnym skorzystania z tego programu jest utrzymanie przez pracodawcę tej samej liczby pracowników (co oznacza dokładnie tych samych pracowników) przez okres równy okresowi zawieszenia umowy o pracę. Środek przedłużono do dnia 31 marca 2021 r. w odniesieniu do pracowników zatrudnionych na stałe oraz do dnia 31 października 2021 r. w odniesieniu do pracowników sezonowych. W najbliższych miesiącach środek może zostać dodatkowo przedłużony dla malejącej liczby kwalifikujących się sektorów gospodarki.

(7) Władze wprowadziły dodatkowo finansowanie przez państwo ubezpieczenia społecznego pracowników korzystających ze wspomnianego w motywie 6 specjalnego świadczenia, o którym mowa w art. 3) lit. b) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1346. Warunkiem wstępnym skorzystania z tego programu jest utrzymanie przez pracodawcę tej samej liczby pracowników (co oznacza dokładnie tych samych pracowników) przez okres równy okresowi zawieszenia umowy o pracę.

(8) Grecja spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Grecja przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 6 071 899 097 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. w związku ze środkami krajowymi przyjętymi w celu złagodzenia skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ dotyczy on także przedłużenia istniejących środków krajowych bezpośrednio dotyczących mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnych środków, które obejmują znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo w Grecji. Grecja zamierza sfinansować 806 899 097 EUR zwiększonej kwoty wydatków publicznych ze środków własnych.

(9) Komisja skonsultowała się z Grecją oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio

[3] Akt o charakterze ustawodawczym z dnia 14 marca 2020 r. (Dziennik Urzędowy A΄ 64) ratyfikowany na mocy art. 3 ustawy 4682/2020 (Dziennik Urzędowy A΄ 76); decyzja ministerialna 12998/232 (Dziennik Urzędowy B΄ 1078/28 marca 2020 r.), decyzja ministerialna 16073/287/22 kwietnia 2020 r. (Dziennik Urzędowy B΄ 1547/22 kwietnia 2020 r.), decyzja ministerialna 17788/346/8 maja 2020 r. (Dziennik Urzędowy B΄ 1779/10 maja 2020 r.), decyzja ministerialna 23102/477/2020 (Dziennik Urzędowy B' 2268/13 czerwca 2020 r.), decyzja ministerialna 49989/1266/2020 (FEK B΄ 5391/07-12-2020); oraz decyzja ministerialna 45742/1748 (FEK B' 5515/16/12/2020).

z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, o których mowa we wniosku z dnia wtorek, 9 marca 2021 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.

(10) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Grecji w przezwyciężeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19. Komisja powinna podejmować decyzje dotyczące terminów zapadalności, wysokości i uruchamiania transz i podtransz w ścisłej współpracy z organami krajowymi.

(11) Grecja i Komisja powinny uwzględnić niniejszą decyzję w umowie pożyczki, o której mowa w art. 8) ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672.

(12) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności zgodnie z art. 107 i 108 TFUE. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 TFUE, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.

(13) Grecja powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Grecję.

(14) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Grecji, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej (UE) 2020/1346 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Unia udziela Grecji pożyczki do maksymalnej wysokości 5 265 000 000 EUR. Maksymalny średni termin zapadalności pożyczki wynosi 15 lat.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Warunkiem uruchomienia pierwszej transzy jest rozpoczęcie obowiązywania umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672. Wszelkie kolejne transze uruchamiane są na warunkach określonych w takiej umowie pożyczki lub, w stosownych przypadkach, warunkiem ich uruchomienia jest wejście w życie addendum do takiej umowy pożyczki lub zmienionej umowy pożyczki zawartej między Grecją a Komisją.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Grecja może finansować następujące środki:

a) przedłużone specjalne świadczenie dla pracowników, których umowy o pracę zostały zawieszone, przewidziane w art. 13 „aktu o charakterze ustawodawczym z dnia 14 marca 2020 r.”;

b) przedłużone ubezpieczenie społeczne pracowników objętych środkiem, o którym mowa w lit. a) niniejszego artykułu, przewidziane w art. 13 „aktu o charakterze ustawodawczym z dnia 14 marca 2020 r.”;

c) specjalne świadczenie dla wysoko wykwalifikowanych specjalistów będących osobami samozatrudnionymi przewidziane w art. 8 „aktu o charakterze ustawodawczym z dnia 20 marca 2020 r.”;

d) mechanizm zmniejszonego wymiaru czasu pracy przewidziany w art. 31 „ustawy 4690/2020”;

e) składki pracodawcy na ubezpieczenie społeczne pracowników w przedsiębiorstwach sezonowych w sektorze usług przewidziane w art. 123 „ustawy 4714/2020”.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Greckiej.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący